

[P. Mortensen.]

gøre størst mulig Fortræd. At de økonomiske Forhold dernede har været vanskelige, kan der jo ikke være Tvivl om, men voldsomme Talemaader og Bevægelser har hidtil i alt Fald ikke bidraget til en Bedring af Forholdene.

Man kan for øvrigt godt forstaa, at Folk, der ser deres Eksistens truet, der muligvis staaer over for Spørgsmaalet eventuelt at skulle forlade Hus og Hjem — og det gælder, hvad enten der er Tale om Landbrugere, Haandværkere eller Arbejdere —, kan blive bitre over de bestaaende Forhold, men det voldsomme Sprog, de mere eller mindre skjulte Trusler, der fra nogle Sider er anvendt over for Regeringen og Rigsdagen, har sikkert ikke gavnet hverken Sønderjyllands eller dets Befolknings Om-dømme.

Skiftende Regeringer har jo helt siden Genforeningen vist særlig Hensyntagen over for de Klager, der er fremkommet dernedefra. Man har søgt at afbøde de økonomiske Vanskeligheders værste Udslag. Hvor stærk Trang de skiftende Regeringer har haft til altid at have et virkeligt Overblik over de økonomiske Forholds Udvikling dernede, fremgaar jo tydeligt af den Række Undersøgelser, der Tid efter anden er foretaget vedrørende sønderjyske Forhold. Jeg mindes i denne Forbindelse Realkreditkommissionen, det sønderjyske Erhvervsudvalg og dernæst, og ikke mindst, de Undersøgelser, den nuværende Regering har foretaget som Grundlag for de nu foreliggende sønderjyske Særlovforslag.

Erhvervsudvalget, men i Særdeleshed de sidste Undersøgelser, der er foretaget fra Regeringens Side, har jo vist, at det økonomisk er gaaet tilbage for Landbrugs-erhvervet, men de viser tillige, i alt Fald i nogen Grad, at der foruden Landbruget findes andre Erhverv og Befolkningslag, der kæmper med betydelige økonomiske Vanskeligheder, som delvis er fremkaldt af Grænsedragningen. Ved en Række Foranstaltninger, der er gennemført siden Genforeningen, har Regeringen og Rigsdagen søgt at træde hjælpende til over for Erhvervslivets Vanskeligheder, og uden at komme ind paa en Omtale af disse Foranstaltninger, skal jeg henvise til de Udtalelser paa Sp. 1591 og fremefter, der i indværende Samling fremsattes af den højtærede Statsminister i Anledning af det konservative Forslag om Nedsættelse af en Kommission til Undersøgelse af Forholdene i Sønderjylland.

Omkring 1931—32 var den Opfattelse

ved at brede sig her i Rigsdagen, at det nu maatte være Slut med Særforanstaltninger i Sønderjylland. Jeg mindes i saa Henseende, at Hr. Madsen-Mygdal i sin Tid udtalte, at nu var Tiden ikke til Særforanstaltninger dernede; hvad der skulde gøres, skulde omfatte hele Landet, og jeg mindes, at det ærede Medlem Hr. Højstein heri var ganske enig. Naar Regeringen nu alligevel har fremsat Forslag til Særforanstaltninger i Sønderjylland, saa vil jeg haabe, at Rigsdagen, selv om de skulde blive ændret noget, vil kunne samles om disse Loves Gennemførelse i størst mulig Enighed og derved bidrage til en mere rolig og ligevægtig Bedømmelse af Forholdene i Sønderjylland og i Danmark.

Af Finansministerens Udtalelser ved Lovforslagets Fremsættelse fremgaar, at ca. Halvdelen eller ca. 6 500 Landbrugsejendomme i Sønderjylland har en Pantegæld, der ligger ud over 85 pCt. af Panteværdien, og at denne Pantegæld udgør ca. 50 Mill. Kr., hvoraf Staten har ydet de 30 Mill. Kr., medens de resterende 20 Mill. Kr. er udlaaet af andre Institutioner eller private. De 30 Mill. Kr., som Staten har udlaaet, er væsentlig ydet gennem Laanekassen for Sønderjylland, Hypoteklaanefonden, Erhvervenes Laanefond og endelig i Form af de saakaldte Realkreditlaan. Lovforslaget tilsigter nu, at Forpligtelsen til at forrente den Del af de nævnte Laan, der har Pantesikkerhed mellem 85 og 100 pCt. af Panteværdien, bortfalder i to Aar, og at der inden for samme Tid skal ydes et Afdrag af højst 1/2 pCt. halvaarlig af den nævnte Del af Laanet. Endvidere tilsigtes, at Forpligtelsen til at forrente den Del af Pantegælden, der ligger ud over 100 pCt. af Panteværdien, skal bortfalde i 5 Aar, og af denne Del af Laanet og i samme Tid skal der svares et Afdrag, der ikke maa overstige 1/4 pCt. halvaarlig.

Med dette Lovforslag synes det mig, at Regeringen meget væsentligt har søgt at imødekomme det Krav, der er stillet fra Landbrugernes Side. Det har bare den Svaghed, at det synes, som om det er den Del af Landbostanden, der af Staten er blevet hjulpet Gang paa Gang lige siden Genforeningen, der nu atter skal hjælpes, medens den Del, der har søgt at klare sig selv, ikke hjælpes. Om der heroverfor kan gøres noget yderligere, mener jeg imidlertid man bedst kan undersøge i det kommende Udvalg. Jeg kan godt forstaa den Vanskelighed, der er til Stede for den Del af Pantegældens Vedkommende, der ikke er ydet af Staten, men af andre Insti-